

Kako do najboljšega energetskega koncepta?

Osnutek energetskega koncepta Slovenije do leta 2030 predvideva 27 odstotkov obnovljivih virov energije in 27-odstotni prihranek primarnih virov.

Andraž Sodja

Na 12. mestu je Slovenija po analizi svetovnega energetskega kongresa.

Na 96. mestu je šele Slovenija po količini oddanega ogljikovega dioksida na prebivalca.

Osnutek energetskega koncepta Slovenije, ki so ga objavili na ministrstvu za infrastrukturo, bo zarisal prihodnost energetske oskrbe do leta 2030 z vizijo do leta 2050. Mogočih je več scenarijev, vsem pa je skupna krepitev obnovljivih virov energije, opuščanje fosilnih goriv ter nujnost čimprejšnje odločitve o jedrski prihodnosti Slovenije.

Če bi hoteli doseči cilj 80-odstotnega zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov, bi to zahtevalo intenziven scenarij uvajanja obnovljivih virov energije in povečevanje energetske učinkovitosti. Ocena projekcij za prehod v nizkoogljično družbo do leta 2050 kaže, da bo na leto v povprečju potrebnih dobrih 600 milijonov več investicij v celoten energetski sistem, vendar so do leta 2030 vsi scenariji po makroekonomskih učinkih pozitivni, v glavnem zaradi politike energetske učinkovitosti, več investicij, nižjega uvoza in večje zasebne potrošnje.

Premog naj bi iz slovenskega energetskega paketa izginil s koncem življenjske dobe TEŠ, leta 2054, v kolikšni meri bodo obnovljivi viri energije do leta 2030 nadomestili premog, pa je odvisno od intenzivnosti uvajanja. Naftni derivati bodo ostali pomemben vir energije, v tovarnem prometu pa naj bi zemeljski plin nadomestil dizel.

Jedrski odločitev

Vprašanje, ki je vitalnega pomena za načrtovanje energetske strategije, je vprašanje jedrske energije, kjer bo odločitev treba sprejeti čim prej, saj se izteka življenjska doba NEK, umeščanje novih takšnih objektov v prostor pa je izjemno dolgotrajno.

Če se Slovenija ne bo odločila za dolgoročno rabo jedrske energije, bo treba najkasneje po letu 2020 začeti intenzivno umeščati obnovljive vire v prostor in spodbujati rabo le-teh, sicer Slovenija tvega energetske odvisnost. Rezultati kažejo, da je scenarij z dolgoročno rabo jedrske energije stroškovno najučinkovitejši, medtem ko scenarij obnovljivih virov prinaša večjo uvozno odvisnost in višje makroekonomske stroške. Intenzivni koncept

naj bi preobremenil gospodarstvo. Vztrajanje pri jedrski energiji je po mnenju strokovnjakov smiselno tudi zaradi znanja, ki ga je Slovenija pridobila v času obratovanja NEK.

Načrtovalci ocenjujejo, da so realno dosegljivi cilji zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 20 odstotkov, 27-odstotni delež obnovljivih virov energije v bruto končni porabi, 27-odstotni prihranki primarne energije in 16-odstotni delež električnih avtomobilov do leta 2030.

Do leta 2050 pa bi bilo za 80-odstotno zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov treba doseči 52 odstotkov obnovljivih virov energije, 38 odstotkov prihrankov primarne energije in najmanj 66 odstotkov električnih vozil.

Tudi davčni sistem v prid energetskim ciljem

Koncept predvideva tudi ukrepe države, ki naj bi spodbujala gospodarstvo za doseg zastavljenih ciljev, za proizvajalce naprav, opreme in storitev, razvojne spodbude pa bodo usmerili tudi v druge segmente gospodarstva, torej proizvodnjo za izkoriščanje obnovljivih virov, izgradnjo pametnih omrežij, naprav in materialov za učinkovitejšo rabo energije. Obseg ukrepov naj bi bil oblikovan tako, da bo spodbujal doseganje ciljev tudi s podporo novim tehnologijam do faze njihove zrelosti. Tem ciljem naj bi podredili tudi davčni sistem in finančne instrumente. ^{gg}

Slovenija v prihodnosti z jedrsko opcijo ali brez nje.